Vad innebär reformen – och vad gör vi i Värmland?

Lagrådsremiss 26 feb 2026 · maj 2026 · Ikraftträdande 1 januari 2028

Reformen i korthet

- **Regionernas Hälso- och sjukvård ska ansvara för all behandling av skadligt bruk eller beroende**
  - Medicinskt, psykosocialt och psykologiskt – alla nivåer, alla åldrar
- **Kommunerna behåller socialt stöd**
  - Boende, sysselsättning, förebyggande arbete och anhörigstöd
- **Lag om samordnad vård- och stödverksamhet träder i kraft 1 januari 2028**
- **Syfte: ingen ska längre bollas mellan huvudmän**
  - Beroendevård integreras med psykiatrin – inte vid sidan av

Ikraftträdande

1 januari 2028

Bakgrund

Juni 2020: Samsjuklighetsutredningen tillsätts av regeringen.
November 2021: Utredningen lämnar sitt delbetänkande (*SOU 2021:93*).
2023: Utredningen slutför sitt arbete.
Januari 2025: Samsjuklighetsdelegationen startar för att stötta det fortsatta genomförandet.
15 juni 2026 Beslut i riksdagen
1 januari 2028: Lagändringarna för den nya samsjuklighetsreformen börjar gälla.
Tvångsvårdslagstiftningen – ny utredning tillsatt

Regionens nya ansvar

- **All behandling för skadligt bruk och beroende – regionens ansvar**
  - Medicinskt, psykosocialt, psykologiskt – alla nivåer och åldrar
  - Integrerat
- **Hälso- och sjukvård under kommunal placering – alltid regionens ansvar**
- **Det är en kulturförändring – inte bara en organisationsförändring**

Kostnadsansvar

Regionen blir ersättningsskyldig till kommunen om man inte fullgör sina skyldigheter kring den individuella planen.

Kommunernas ansvar

- **Boendestöd, särskilda boenden, sysselsättning och anhörigstöd – kvarstår**
- **Kommunalt ansvar för förebyggande insatser och uppsökande verksamhet**
- **Kommunen beslutar om placeringar på HVB**
  - Men regionen ansvarar alltid för hälso- och sjukvård under placering
- **Skärpta samordningskrav i praktiken**
  - Fler samverkansmöten, gemensamma team, gemensamma planer

Kvarstår

- Boende
- Sysselsättning
- Förebyggande
- Anhörigstöd
- Placeringsansvar

Nytt krav

Obligatorisk samordning med vården – inget är längre frivilligt

Finansiering och stöd till genomförande

- Ingen utökad permanent statlig finansiering
- Statliga stimulansmedel fördelas till kommuner och regioner under en femårsperiod med 400 miljoner kronor per år under åren 2027–2031
- En generell omfördelning av resurser från kommuner till regioner. Denna omfördelning föreslås göras inom anslaget 1:1 Kommunalekonomisk utjämning (ramanslag), utgiftsområde 25
- Regeringen avser att återkomma i frågan om beräkningar för omfördelning av medel inom befintliga ramar i budgetpropositionen för 2027.

Tidplan 2026–2028 översikt

- ✓ Riksdagsbeslut togs **15 juni 2026**
- ✓ Socialstyrelsen delredovisning **31 augusti 2026**
- ✓ Behandling och stöd för vuxna publicerades **2 september**
- ✓ Val **13 september**

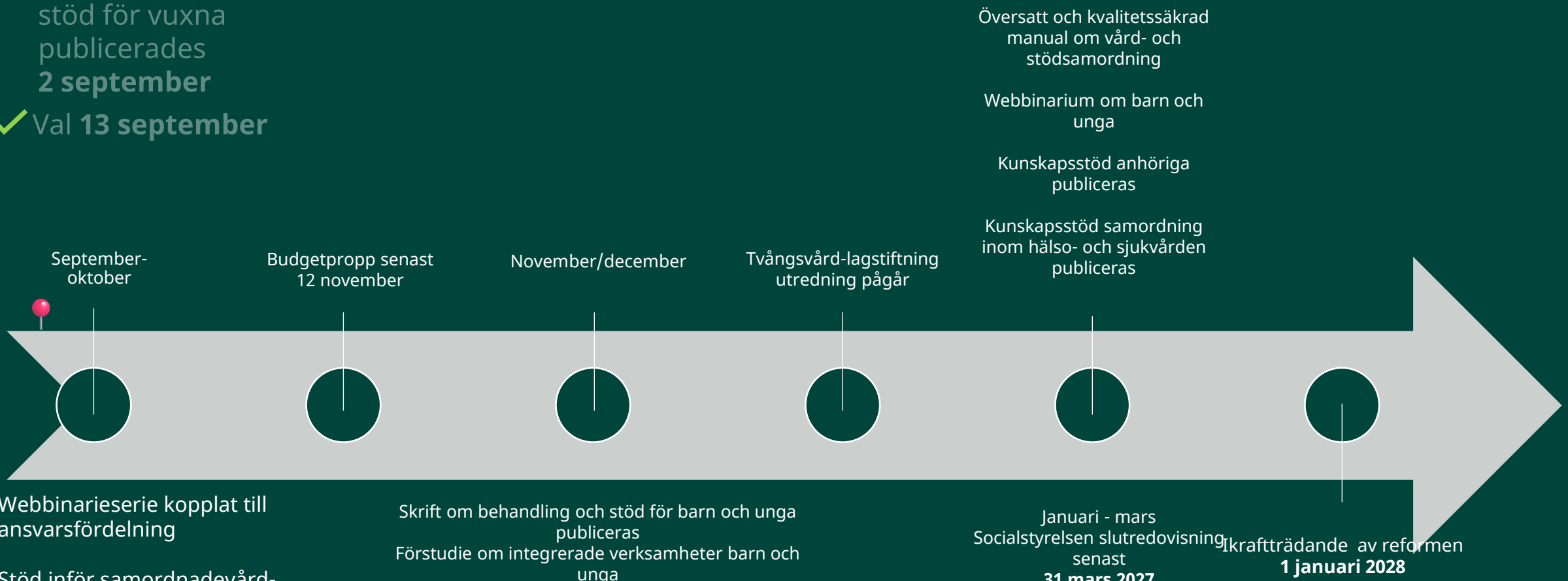

Genomfört och pågående i Värmland

- **En gemensam väg framåt - länsgemensamt inriktningsdokument.**
- **Samverkansöverenskommelse personer med skadligt bruk beroende och personer med psykiska funktionsnedsättningar**
- **Kartläggning, nulägesanalys och inventering av befintliga verksamheter**
- **Workshop i socialchefs- och IfO- chefsnätverk**
- **Intern projektorganisation inom regionen – och kommunerna motsvarande**
- **En regional genomförandeorganisation – samordningsgrupp – arbetsgrupp - systemledning**
- **Nationell dialog kring införandestöd- Socialstyrelsen och Samhällsnytta AB**
- **Gemensamma utbildningsinsatser – RACT (**RACT, modell för integrerad och personcentrerad vård genom strukturerad samverkan kring individen)**, barn och unga med allvarligt normbrytande beteende**
- **M.m.**

Avslutningsvis…

Frågor och medskick?

Tack!